

HANDLINGSPLAN 2012 – 2015

UNDERSBO KAPELL OG DRIFTSBYGNING

LKFRS HANDLINGSPLAN FOR PERIODEN 2012 – 2015

(Vedtatt i LKFR møte 13.10.2011)

LKFRs mål med kirkelig administrasjon er å:

1. Sikre at kirkens utøvende tjenester styrkes og er tilgjengelige i nærmiljøet.
2. Bidra til at kirken i Larvik er lokaldemokratisk styrt.
3. Være et serviceorgan for kirkens råd og legge til rette for at de best mulig kan ivareta sitt ansvar.
4. Være en profesjonell, helsefremmende, verdifokusert og god arbeidsgiver.
5. Være en profesjonell offentlig forvalter som støtter de lokale menigheter i deres arbeid.

LKFRs mål med kirker og kirkelige tjenester er at:

1. Kirkebyggene er funksjonelle og riktig vedlikeholdte og tilrettelagt for bevegelseshemmede.
2. Gudstjenester og kirkelige tjenester gjenspeiler prestedtjenestens og menighetsrådenes vedtatte strategi.
3. Menighetsrådenes planer for diakoni, kirkemusikk og trosopplæring kan realiseres.

LKFRs mål med gravferd og kirkegårder er at:

1. Kirkegårdene fungerer som en del av vår kollektive hukommelse, og levende kulturminne.
2. Gravferdsforvaltningen gjenspeiler og har fokus på etikk, estetikk, respekt og verdighet.
3. Det er tilstrekkelig gravplassbehov for 3 % av sognets innbyggere.
4. Gravsted og gravferd forvaltes med orden og verdighet.

LKFRs mål i 2012 er å:

1. Ha god økonomisk styring.
2. Akselerere vedlikeholdet av kirkene i h.h.t. fellesrådets vedlikeholdsplan.
3. Ha fokus på HMS og helsefremmende internt arbeidsmiljø for å opprettholde lavt sykefravær i h.h.t. HMS handlingsplan.
4. Ha fokus på likestilling mellom kjønnene.

FORSLAG TIL RAMMEOVERFØRING FRA LARVIK KOMMUNE

DRIFTSRAMME

Med tanke på at vi i 2013 og 2014 vil få en betydelig nedgang i festeinntektene, vil vi ha et fokus på å finne løsninger for å redusere kostnadene for fortsatt å kunne drifte med økonomisk balanse. Tiltakene vil i hovedsak være som i 2011, innstramning på lønnskostnadene ved vakanser i stillinger samt reduksjon av forbruk der det er mulig.

Kremasjonsavgiften

Styret i Vestfold Krematorium har foreslått å øke kremasjonsavgiften. LKFR har ikke foreslått å øke kremasjonsavgiften som belastes pårørende utover generell prisstigning. Konsekvensen av dette vil i tilfelle være en årlig økning i overføringen til LKFR på kr. 100', dersom denne økningen blir vedtatt av kommunestyret. LKFR mener det er viktig at de pårørende ikke må betale en så høy pris for kremasjon, at dette blir utslagsgivende for valget mellom kremasjon og kistegravlegging. Økt andel av kistegravlegging vil medføre at behovet for kirkegårdsutvidelser eskalerer vesentlig, hvilket på lang sikt vil være en stor økonomisk og arealmessig utfordring for kommunen.

Vedlikeholdsbehovet for kirkene:

Det totale vedlikeholdsbehovet for kirkene i Larvik er i h.h.t. vedlikeholdsplanen kr. 1.5 mill. hvert år i planperioden. Det har de siste årene vært gjort et godt arbeid med vedlikeholdet av våre kirker. Men vi ser nå ifølge en oppgradert vedlikeholdsplan, at trykket i de neste årene vil bli større på renovering/investeringer.

For å kunne planlegge, og gjennomføre store og krevende renoveringsprosjekter, er det nødvendig med forutsigbarhet med hensyn til bevilgninger. Mange av prosjektene er omfattende og vil gå over mer enn ett budsjettår.

Det er grunn til å minne om at vi i Larvik Fellesrådsområde har 14 kirker og 3 kapell (Øvre Langestrand – Stavern – Undersbo).

I tillegg kommer Undersbo krematorium og Menighetshuset Volds Minde.

LKFR har ansatt en *byggkonsulent/snekker* som følger opp alt kirkevedlikehold, noe som er uvurderlig for å sikre en fagmessig og effektiv utnyttelse av vedlikeholdsmidlene.

Denne stillingen lønnes over ekstrabevilgninger som blir gitt til kirkevedlikehold da stillingen ikke er inkludert i driftsbudsjettet. Det hadde vært ønskelig å få økt rammeoverføring til drift på kr. 500' for å dekke denne stillingen for å slippe å belaste tilleggsbevilgningene til kirkevedlikehold til lønn for byggkonsulenten.

Kirkemusikk:

I Langestrand og Kjøse kirker har det ikke vært egne organister i faste stillinger på 4 år. Spilling til gudstjenester og begravelser har vært utført av tilgjengelige vikarer og det er et stort savn i menighetene å ikke ha en fast organist som er tilstede for å bygge opp sang- og musikklivet i menighetene. LKFR oppnår her ikke sitt mål om musikkressurser til å realisere menighetsrådenes kirkemusikalske planer.

Stillingsstørrelsene her er h.h.v. 45% og 40%. LKFR søker derfor om å få økt overføringsrammen med kr. 500' for å kunne ansette organister til Langestrand og Kjøse kirker.

INVESTERINGSRAMME

Kommunestyret har vedtatt en investeringsramme på 3 mill. hvert år til LKFR for planperioden 2012 til 2014.

Kirkebygginvestering:

Vi fastholder vår søknad om ekstraordinære investeringsmidler til utvidelse av Nanset kirke på kr. 5 mill.

Utvidelsesplanene omfatter HC toalett, rullestolnedgang til underetasje, utvidelse av kontorfløy, lager, samt nytt ventilasjonsanlegg.

Aktiviteten for barn og unge i Nanset kirke har utviklet seg slik at det i dag er et stort behov for denne utvidelsen. Underetasjen er renoveret for barne- og ungdomsaktiviteter men er ikke tilrettelagt slik at rullestolbrukere kan komme ned på en tilfredsstillende måte. Det er i snitt ca. 800 personer innom Nanset kirke pr.uke.

Soknepresten benytter i dag dåpssakristiet til kontor og dette er verken miljømessig forsvarlig eller akseptabelt som kontor/møterom for fortrolige samtaler.

Kirkegårdene:

Vi minner om følgende bestemmelser i gravferdsloven:

§ 2. Krav til kirkegårder.

I hver kommune skal det være en eller flere kirkegårder av slik størrelse at det til enhver tid er ledige graver for minst 3 % av kommunens befolkning.

Kirkegård skal i alminnelighet anlegges i hvert sokn og i nærheten av en kirke.

§ 3. Kirkelig fellestråd og kommunens ansvar.

Kirkelig fellestråd har ansvaret for at kirkegårder og bygninger på kirkegårder forvaltes med orden og verdighet og i samsvar med gjeldende bestemmelser.

Utgifter til anlegg, drift og forvaltning av kirkegårder utredes av kommunen etter budsjettforslag fra fellestrådet.

Kirkegård Alle tall i kr. 1000	2012	2013	2014	2015
Tanum	2 000			
Undersboⁱ		5 500		
Muslimsk felt på Torsrød	3 000			
Kvelde			3 000	
Langestrand øvre				3 000
Total	5 000	5 500	3 000	3 000

Totalt behov for bevilgning til kirkegårdsutvidelser i planperioden er 16,5 mill.

Vi ber Larvik kommune budsjettere med nødvendige midler til kirkegårds-/gravlund-utvidelser i h.h.t. ovennevnte forslag.

ⁱ Beløpet inkluderer ny driftsbygning.

Tanum kirkegård

Her venter vi nå på at kommunen skal få ervervet grunnen fra OVF. Reguleringsplanen er vedtatt, så vi er nå klar til sette i gang med prosjektbeskrivelse og påfølgende anbudsrunde slik at arbeidet kan komme i gang.

Utvidelsen av kirkegårdsarealet ved Tanum kirke vil skje i løpet av 2012. Etter utførte grunnundersøkelser må vi regne med et større arbeid for å få gjennomført arbeidet forskriftsmessig. **Det betyr at vi må påregne en tilleggsbevilgning til utvidelsen her.** Det vurderes som kritisk at utvidelsen blir fullført i løpet av 2012. Prognosen tilsier at det vil være behov for 30 nye graver i året. Pr. i dag er det kun 24 ledige graver igjen.

Undersbo gravlund:

Dersom Undersbo kirkegård skal opprettholdes som Larviks hovedgravplass, må det etableres et tilfredsstillende driftsområde. Dette forefinnes ikke i dag. Funksjonen er delt mellom flere ulike lokaler og plasser. Det gamle gravkapellet som ligger i sentrum av kirkegården brukes som driftsbygg og lager for utstyr. Det finnes imidlertid ikke utvendige lagringsmuligheter på stedet.

Et annet forhold er at gravfelt ligger tett inn til bygget på alle kanter. Dette innebærer at arbeidsforholdene for de ansatte er under enhver kritikk og skaper også uverdige forhold under gravferdsseremonier.

Ny parkeringsplass og driftsbygning bør realiseres på arealer som ligger på utsiden av kirkegårdens nåværende grenser (Sikatomta). Vi har i 2011 vært i dialog med både Havnedirektør og kommune med tanke på å få avsatt et område her til driftsbygning og driftsplass. Vi har bedt om at dette arbeidet fremskyndes og at dette formålet sees uavhengig av en helhetlig plan for hele dette området.

Vi må nå gjøre et nødvendig arbeid på gamle gravfelt – i første omgang rammegravfelt – for å ta disse områdene i bruk til nye graver. Dette er et nødvendig og viktig arbeid for å benytte arealene på en effektiv måte.

Muslimsk gravfelt på Torsrød gravlund:

Larvik kommune kan i dag ikke tilby eget gravfelt for muslimer. Muslimer har egne skikker og gravordninger som tilsier at det bør være eget gravfelt som er tilrettelagt for muslimsk begravelse. Et muslimsk gravfelt bør ligge utenfor felter som er tilrettelagt for mennesker med et annet livssyn.

Det er grunn til å minne om følgende: *Gjennom vedtak 8.juni 2011 ble Gravferdsloven endret av Stortinget. Dette har sin rot i det såkalte kirkeforliket der det ble bestemt at gravferdsloven skulle revideres av hensyn til livssynsminoritetene. Det tyder på at disse endringene blir gjort gjeldende fra 1.januar 2012. Dette vil da bety at det kan kreves at den avdøde skal bli gravlagt i spesielt tilrettelagt grav. Dersom slik grav ikke finnes i bostedskommunen, skal Kirkelig fellesråd dekke kostnadene ved gravlegging i tilrettelagt grav i en annen kommune.*

Torsrød gravlund ved Stavern er et godt egnet sted for nytt muslimsk gravfelt der dette kan tilrettelegges med egen inngang. Vi avventer en avgjørelse i kommunen med tildeling av midler til et eget muslimsk gravfelt før vi kan starte denne prosessen.

Vi vil uansett ikke få anlagt et slikt gravfelt til 2012. Det betyr at vi må påregne utgifter for begravelser for de av kommunens innbyggere som har en muslimsk tro. Kostnaden er beregnet til kr. 100' pr. år inntil Larvik kommune har eget tilrettelagt gravfelt. Imidlertid er det en utfordring å finne kommuner som er villige til å ta imot fra andre kommuner. Oslo har sluttet å gravlegge for andre kommuner, og Skien vurderer å gjøre det samme.

Kvelde kirkegård:

Prognosen tilsier at det er ledige graver i 4-5 år til. Erfaringen tilsier at det tar minst 2 år fra beslutning om utvidelse er tatt og penger bevilget frem til kirkegården kan tas i bruk. På denne bakgrunn er det viktig å få tatt en rask beslutning.

Langestrand øvre kirkegård:

Prognosen tilsier at det er ledige graver i inntil 10 år til. Imidlertid er det bare 60 ledige graver, og det forventes at behovet vil øke markant i de nærmeste årene på grunn av demografiske forhold. LKFR vurderer det til å være viktig å sette i gang med denne utvidelsen i løpet av den kommende 4-års perioden på grunn av den langvarige prosessen.

Kirkegårdsmateriellet:

Vi har fortsatt et etterslep på behov for utskifting av kirkegårdsmateriellet. Det er behov for kr. 500' pr. år i planperioden for utskifting av kirkegårdsmateriell.

År (Alle tall i kr. 1000)	2012	2013	2014	2015
Gravemaskin	300			
Klipper/kombimaskin	200	200	200	
Traktor		300		
Varebil			300	
Lastebil				500
Sum	500	500	500	500

Orgelparken i kirkene:

Orgelet i *Tjølling* ble ferdigstilt i 2010 med prislapp på 6,7 mill. kr. En nødvendig ombygging av galleriet i Tjølling kirke medførte en betydelig overskridelse av budsjettert beløp. Overskridelsen ble midlertidig finansiert av midler avsatt til andre investeringer.

Nå står orgelet i *Tanum* for tur. Dette er ikke i bruk under vanlige gudstjenester p.g.a. tilstanden det er i. Det er ikke anbefalt reparert av fagkyndige. Nå benyttes det et midlertidig elektronisk orgel. Det må nevnes at menigheten i Tanum selv bidrar med 1 mill. kr. til nytt orgel.

Vi vet at også orgelet i *Stavern* kirke er i svært dårlig forfatning – noen mener verre enn det i Tanum. Dette betyr at vi vil måtte opprettholde et trykk på orgelinvesteringer i mange år fremover.

Det er svært vanskelig å få aksept for permanente digitale orgelløsninger i noen av våre kirker selv om dette naturlig nok er en mye rimeligere løsning. Biskopen aksepterer ikke digitale orgler i våre middelalderkirker.

Orgler Alle tall i kr. 1000	2012	2013	2014	2015
Tjølling	1000			
Tanum		1000	1000	1000
Stavern				

Oppsummering av behov for økt drifts- og investeringsramme Alle tall i hele kr. 1000	2012	2013	2014	2015
DRIFT Rammeøkning				
1. Tilskudd etter økning av krem.avg.	100	100	100	100
2. Tilskudd til begravelser for muslimer ⁱⁱ	100			
3. Vedlikehold bygg	1 500	1 500	1 500	1 500
4. Byggkonsulent	500	500	500	500
5. Organister Langestrand og Kjose	500	500	500	500
Sum drift	2 700	2 600	2 600	2 600
INVESTERINGER				
1. Renovering kirkebygg	3 500	3 500	3 500	3 500
2. Kirkegårdsprosjektering/regulering, gjennomgraving etc.	1 000	1 000	1 000	1 000
3. Utvidelse opparbeidelse gravlund/kirkegårder (Larvik kommune)	5 000	5 500	3 000	3 000
4. Utsifting av kirkegårdsmateriell	500	500	500	500
5. Utvidelse av Nanset kirke	2 500	2 500		
6. Orgel Tjølling/Tanum/Stavern	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum investeringer	13 500	14 000	9 000	9 000

Samlet investeringsbehov for LKFR er på kr. 45,5 mill. i planperioden mens LK har bevilget kr. 3 mill. pr. år, d.v.s. kr. 12 mill.

Av de kr. 45,5 mill. er kr. 16,5 mill. direkte knyttet til kirkegårdsutvidelser som altså iflg. Gravferdsloven er Larvik kommune sitt ansvar.

ⁱⁱ Ekstra overføring er satt opp kun i 2012 under forutsetning av at opparbeidelsen av muslimsk gravlund blir gjennomført i 2012.

